

Передплата

на «РУСЛАНА» виноситься:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 170 кор.

За границю.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поплачується число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. і. п. Домбровського (Хорунжого). Експедиція місцова в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламічні неопечатані пілні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки.

Війна Англії з Тибетом.

(X) Перед кількома днями в перший раз признав англійський парламентарний секретар для Індій в палаті лордів, що Англія веде війну з Тибетом, а при тім заявив, що розвязка тибетанського питання аж тоді послідує, коли зброю рішуть справу. Ся заява секретаря показує виразно, якими намірами руководило ся англійське правительство, висилаючи т. зв. місію до Тибету. Клопоту Росії в східній Азії дають Англії нагоду первісно затаюваний намір сеї експедиції признати явно.

Війна з Тибетом є плодом британського імперіялізму, а на засіданню посольської палати розвела ся над сею справою вельми оживлена розправа. Вільям Гаркурт критикував остро в довгій промові сю політику англійського правительства і вказував на се, що заборчий дух доводить лише до руйнуючих видатків і збільшеня довгів. Він закликав державу, щоби зірвала з сею політикою заборів в кожній часті світа, з духом пімсти, чванливости і міжнародної зависти.

Міністер скарбу Чемберлен боронив фінансової політики правительства і вказував на се, що хід подій не насуває ніякого поводу до зміни основ військової політики і що потреби військової оборони Індії не зменшили ся.

Бальфур замітив на се, що Англія стала континентальною потугою з границями сягаючими до найбільшої військової держави світа, а як довго відносини між обидвома сусідними державами не є управильнені, трудно зменшувати воєнну силу в Індії. Хоч відносини до сусіда є приязні, однак се було би найбільшим безглуздем заявляти, що правительство не буде робити сих заходів, яких вимагає konieczність сучасної хвилі, позаяк змагає до приязного управильнення відносин. Чогось подібного не зробив ніякий нарід і такої політики не може придержувати ся Англія.

Внесенє на зменшенє воєнних видатків відкинено і се може стати певним доказом, що Англія, вихиснуюючи теперішнє скрутне положенє Росії на далеких Сході, буде рішучо вести заборчу політику в середній Азії.

Товариство „Просьвіта“

(Звіт філії „Просьвіти“ в Стрию за час від 11 червня 1903 до 11. мая 1904).

Читальні „Просьвіти“ повіту судового скільського.

33. Гребенів. Читальня розвиваєть ся слабо.

34. Ямельниця. Читальня заснічена.

34—39. Читальні в Ямельниці, Коростові, Козьовій, Лавочнім, Опірці і Ораві, або зовсім заснічені, або дуже лише слабо розвивають ся.

40. Плаве. Читальня відновлена р. 1903, членів 42, часописи: Діло, Свобода, Посланник, Місіонар. Голова о. Николай Левицкий. Сходили

для читання часописий відб. ають ся правильно що неділі. Розвій успішний.

41. Побук. Читальня заснована р. 1902, має 40 членів, часописи: Свобода, Зоря, Поступ, Гайдамаки, Господар, Місіонар. Бібліотека 100 книжок. Голова о. Сильвестер Богачевский. Читальня має свою хату ново побудовану, — розвиваєть ся добре.

42. Підгородці. Читальня основана 1902. р. має 40 членів, часописи: Свобода, Посланник. Бібліотека Насальського (від пароха Діло). Голова о. Онуфрій Данилович. Бібліотека числить 119 книжок. Читальня заходить ся коло будови власного дому, на що зібрала вже значнійшу суму. Розвій взагалі добрий.

43. Сколе. Читальня заснована 1898 має 114 членів, часописи: Діло, Свобода, Русков, Слово, Гайдамаки; бібліотека числить 174 книжок. Голова: Василь Рибак, господар. Що неділі і свята відбуваєть ся греміяльне читанє газет через установлених лекторів і історії Руси з поясненнями на карті. Читальня устроїла в літі 1903 вечірницю Шевченка і одну виставу театральну в Сколім, а одну в Синевідську вижнім, а також вечір з танцями. Читальня закупила площу під будову власного дому, а також постаралась вже о деревляний матеріал на ту будову. Читальня тая розвиваєть ся дуже гарно.

44. Славско. Читальня заснована р. 1898 числить 35 членів. Часописи: Діло, Свобода, Посланник, Господар, Гайдамаки. Голова: о. Евстахий Качмарский. Бібліотека 140 книжок. Читальня розвиваєть ся добре.

45. Синевідско вижне. Читальня „Просьвіти“ заснована в р. 1903 на місце давнійшої читальні на загальних статутах Голова о. Теодозій Строцький. Люстрація відбулась 28. червня 1903 через д-ра Евгєна Олесницького, котрий при тії нагоді держав виклад про становиско сучасне Русинів в Галичині і їх просьвітно-культурні потреби.

46. Синевідско нижнє. Читальня давнійша числить 50 членів. Голова о. Володимир Сабат. Часописи: Діло, Гайдамаки. Люстрував 2. серпня 1903 др. Евген Олесницький, котрий викладав тоді про загальне положенє Русинів і про найважнійші господарсько-просьвітні справи. Дня 13. марця 1903 викладав п. Гарасевич про молочарство. Читальня тая розвиваєть ся добре.

47. Стинава вижнє. Читальня заснована в р. 1902, числить 105 членів. Часописи: Свобода, Поступ і Господар, в бібліотеці книжок 110. Голова: Стефан Гавриляк господар. При читальні є крамниця. Читальня тая піддержувана самими свідомими селянами безпіддержки кого будь з інтелігенції розвиваєть ся дуже добре.

48. Стинава нижнє. Читальня заснічена.

49. Тухолька. Читальня, котра передтим під проводом о. Івана Хавалки була першою в Верховині, по его відході з Тухольки значно підупала. При читальні є крамниця.

50. Тишівниця. Читальня заложена р. 1903, членів 34, часописи: Діло. Голова: Никола Копич. Читальня заходить ся коло будови дому. 30. серпня 1903 люстрували читальню з рамени філії др. Ярослав Олесницький і п. Говикович. Условя розвитку слабі, бо в селі нема ані одної інтелігентної людини, а найбільше діяльний член читальні Гринь Садовий, р. 1903 умер.

51. Труханів. Читальня існує, однак розвиваєть ся слабо.

52. Уряч. Читальня існує від р. 1897. Го-

ловою є Василь Купурик господар. Читальня розвиваєть ся слабо, однак на останніх загальних зборах порішено заснувати враніщю і швехлїр при читальні.

Тарасові вечерниці у Відні.

Як ми вже вчера подали звістку, відбув ся у Відні концерт з честь нашого Кобзаря, який розпочав проф. др. Щурат ось якою поетичною промовою:

«Називали в старину поезію мовою богів. Люди були іменно тої гадки, що поети остають під впливом висшої божескої сили. Такий погляд не є зовсім безосновний. Він вповні оправдує ся, коли читає ся давних біблійних поетів Ісаїю, Єремїю, Езекиїла... Бо уявіть собі таку душу, що з природи вже є гармонійна. І уявіть собі ту душу сильну і незломиму, а при тім і приступну для найніжніших вражін, душу, обдаровану скарбом творчої сили з високим, ідеальним полетом... Нехай же Дух Святий, якому при кождім дії творення приписує ся стрій та гармонія, вкине в ту душу кілька промінчиків вічної краси і запліднить єї та приспособить до артистичного творення, — а будете мати ключ до зрозуміння всякого генія поезії — пророка чи поета.

Пророка чи поета... А хіба ж се одно — пророк чи поет?...

Одно і те саме, а бодай тоді одно і те саме, коли поставимо побіч себе такі імена, як Ісаїя і Байрон, як Езекиїл і Данте, як Єремїя і Шевченко... Бо-ж послухайте, як новочасний поет Гюґо з чолобитєм до них відзиває ся:

Пророки, постом мучені тяжким,
ви всі поети, що жили на світі,
Ісаїє і Байроне, — палким
огнем для ціли висшої загірті,
ви вказували світу красний шлях,
все той-же, лиш віднайдений наново!...
Ви сіяли під вітер ваше слово,
а слово те приймало ся в серцях,
приймало ся в серцях, в душі народа
живучого, як все жива природа.

Ваш грізний голос чудеса творив
у пропасть мгли сходяв, летів над зорі,
на зазив ваш сам сфінкс заговорив
і скали мертві двигались в просторі.
Нераз товпи без ціли, без чути
брелі вперед несвідомі, півсонні
і думали, що в пропасти бездонні
ведуть дороги їхнього життя...
Та ви для них посеред пільми ночі
являли ся мов ясні зорі-очи!...

Для чесних голос ваш „гурра!“ гремить,
Для підлях він мов сильні похоронні...
Являють ся і душі будять вмиль
пісні пророчі ваші негмонні,
а світ весь — вічний образ прочанива —
їх слухає, їм вірить як дитина!...

Гюґо зрівнав тут всіх геніїв, біблійних і сучасних. Байрона поставив на рівні з Ісаїєю...

Поставмо-ж і ми Шевченка на рівні з Єремїєю!...

Бо чи ж те, що сказав Гюґо про Ісаїю і Байрона, про всіх пророків взагалі, не сказано вже і про нашого генія-пророка Тараса?...

Хиба-ж то не Тарас був тим пророком, що, загорітий палким огнем для висшої цілі, вказував нам красний шлях, все той-же сам, лише віднайдений на ново?...

Хиба-ж не він то сів колись під вітер своє слово, що приймає ся нині в серцях мільонів, даючи доказ їх живучості?

Чи ж не наш то народ сотки літ був тим сфінксом, що на голос Тараса заговорив, хто він і яка його ціль?!

Чи ж не Тарас то наклеїв на віки підлих, а ободив чесних, що ідуть нині за ним як на прощу, з вірою в спасення, слухаючи його слова?

В пророцтвах Ісаї слово Боже порівнює ся з дощем і снігом. Дощ і сніг, що запліднюють землю, є символом Божого благословенства, благословенного діїства Божого слова.

Господь так сам про се говорить:

«Як з неба впавши, дощ і сніг не повторять вже доріг, лиш напояють ту почву, що має вродити траву і дати сім'я сівачам і хліб — основу всім харчам, так і глагол мій: з уст паде і вже до мене не приїде, а совершити лиш намір мій, тебе на путь наставить твій, на заповідь мою — і ти, навчившись, будеш радо йти, бо гори й холми ждати муть тебе гуляючи, твій путь в селі тополі звеселять вітками або злопотять. І де лопух лиш перше ріс, айде для тебе кипаріс й замість кропиви пойді пліт айде для тебе міртів цвіт».

Справді творить чудо і Шевченкове слово!...

Хто в те слово увірив, позбуває ся зневіри і песимізму — дорога в будучність являє ся перед ним веселою і ясною та вірадною.

Де лопух ріс, там ему цвіти являють ся, де кропива була — мірти сходять...

А ген-ген далеко-далеко мріє найвища ціль путника — ціль наша...

Яка-ж та ціль?

Вказав єї, ту ціль наш пророк в хвилі найбільше віщій, коли зір кожного дальше і яснійше глядить у вічність... в передсмертній хвилі.

«Поховайте — сказав Тарас — і вставайте, Кайдани порвіте! І вражою злою кровю Волю окропите... І мене в сім'ї великій, В сім'ї вольній, новій Не забудьте помянути Не злим, тихим словом».

А чи сповняємо ми сей Тарасів заповіт? Чи не з кінця беремо ся его сповнювати, бо... поминаємо Тараса в сім'ї — і не вольній і не обновленій, та і кайдани ми ще не пірвали...

Скоро є для нас Шевченкове слово словом пророка, скоро не лиш до Ісаї але і до Тараса сказані були Божі слова:

«Пророче, встань! гляди і слухай, будь речником моїй землі, всі землі й води, всі розрухай і словом всі серця пала!»

скоро так — то слухайте-ж свого пророка і «вставайте, кайдани порвіте!»

Грімкими оплесками подякувала бесідникови публіка, одушевлена его прегарною річю. В тім голоснім одобрено видко було наглядно національну самовіжу присутніх і ентузіязм до іно що проголошеного Тарасового заповіта: «вставайте, кайдани порвіте!»

Серед сего піднеслого настрою слідували дальші точки артистичної програми концерту.

Мішаний і мужеский хор, звисний нашій віденській публіці з нашої церкви св. Варвари виконав усі обняті точки як слід, але всеж таки помітно було, що хор сей зіспіваний і в школений найліпше до духовних концертів, і так Бортнянського: «Блажен муж» випав в по-

рівнянню красше, чим прочі продукції: Січиньського-Шевченка: «Лічу в неволі» і Січиньського-Чайченка: «Дніпро реве». Лисенків: «Іван Гус» не робив виконанем своїм належного вражіння. Що до гарної вирочім цілості хоральних продукцій годить ся піднести заходи і працю диригента п. Уляна Ніжанковського, котрий по мірі спроможности добув як найкрасній успіх серед тутешніх обставин, зовсім непригідних для виконання українських композицій.

П. С. Людкевич, звисний вже в наших кругах півніст, держав ся в Шопеновім «Вальсі» і прочих точках на висоті віденських концертів, а так само артистичну душу і техніку можна було помітити і у скрипака п. Е. Перфецького, хоч ух Віденців, розніжжених талантом Кубеліка, ставить вже більші вимоги і до охотників-скрипаків.

Сопранове сольо консерватисти п. Е. Слободівної, котра вперше дала пробку успіхів своєї науки, подало доказ, що є у неї вимінки до дальшого образования на оперну співачку. Щастя Біг поважній землячці на тім пути, і загальне бажане, аби поталанила їй доля зайняти в єї званю таке визначне становище, яке занимала єї сестричка М. Слободівна посеред драматичних артисток. Виконане Матюковим твору (до Маркіанових слів) «Цвіт дрібня» могло вдоволити і тих вибагливих судців, що чули сю композицію в такій незрівняній інтерпретації, як славнозвисний наш п. Олександр Мишуга... Але з дикцією і віддыхом буде ще мала та симпатична співачка чимало праці. — Злишно також прибирати молодій п. Слободівній непотрібних вишніх манер в минаючій і зовсім непонаднім сепаратнім жанрі; що-до свого виступу могла би п. Слободівна взяти собі за взір нашу знамениту співачку Сальомею Крушельницьку, у якої ніколи не слід ніякого змаєрова-ня, а все та сама свобода рухів і постави, що здобула їй вже при їй соловейковім голосі світову славу.

Ще одну точку програми, іменню 3-ту, минув я зовсім нарочно, бо ся надає ся хиба до цілком відемної згадки. Та точка випала, би була справді найліпше тоді, коли б єї в програму були зовсім не вставили, або коли би була цілком відпала. За неї можна і годить ся комітетови зробити докір.

Після дотеперішньої практики упрощувано у Львові, ба і тут у Відні, до соля на Шевченкових концертах за всім справдішних співачків-артистів, у Львові Мишугу, Гушалевица, тут пр. п. Менцінського, артистів, що і душею своєю відчувають віщі слова Шевченкові, віддаючи їх у вокальній композиції. Що спонукало комітет сим разом відступити від сих двох основних принципів, якими при устроєнню такого поважного концерта в пам'ять нашого Кобзаря руководити ся чей муєв, — зовсім непонятно. Бо заангажований ним до виконання Лисенкового: «Минають дві» п. М. Я., ні артист-співач, ні чоловік, що Шевченком одушевляє ся. Протавно, звисний він поплечник групи москвофільських яничар, подвизає ся в тутешнім гопчестві Качкован, що-ж за ціль була відтягати таку силу «чайним вечерам» казанської кліки? Друга річ, і найважнійша, що у того панка хиба є претенсіональність до сольового співу, бо голосу у него зовсім нема, що найбільше слід колишнього баса, з якого остав ще немилий в гармонійнім концерті рик.

Поминувши ту одну негативу вечера, впрочім відбуло ся все в такім порядку, що комітетови, особливо заходам западливому посла Яворського належить ся найвище признане, бо справді сими вечерницями звеличано як слід найдорожшу нам пам'ять нашого народного Пророка.

По концерті відбув ся під проводом посла Яворського гарний комерс, на яким посеред промов д-ра Коса, п. Яворського, робітника Дуткаря і Білінкевича від тов. «Родина» протягла ся сердечна завава усіх земляків на чужині далеко поза північ.

Франція а Ватикан.

Розлад між французьким правительством а Ватиканом, який зачав ся від протання монахів

з Франції і відобрая їм права уділюваня наук в школах, а заострив ся надзвичайно тим, що президент Любе, будучи в Римі поминув відвідати Св. Отця. З тої причини, як звісно, Ватикан видав протест до всіх держав, який дуже подразнив французьких радикалів і они піднесли крик за зірванем дипломатичних зносин з апостольською столицею. Понеже поступоває Ватикана було в найвишній мірі умірковане і терпеливе, французьке правительство почало собі шукати притоки до дальших задирок. Іменно французький посол при Ватикані Нісар пішов був дня 20. с. м. до кардинала Меррі дель Валь і спитав его, чи то правда, що в ноті висланій до французького правительства є пропущений уступ, котрий знаходить ся в нотах виславих до інших держав. Кардинал відповів, що так єсть, що той уступ, в котрім говорить ся про відкликане нунція, пропущено умисно в ноті висланій до Франції, бо він мав би супротив Франції инше значіння, як має супротив других держав, і міг би набрати вигляду обиди, чого апостольський престол не хотів. — В нотах до держав має той уступ бути уміненем, що на случай гостини католицького володителя в Римі відкликано би нунція при его дворі. Тоді держави не могли би покликувати ся на то, що нунцій мимо гостини президента Любета остав ся в Парижі, бо нунцій Льюренцеллі лиш із спеціальних причин не покинув своєї резиденції. На то відповів Нісар, що як-раз той уступ, поміщений в нотах до інших держав, обиджає Францію, тим більше, що ноти передано з тим змістом другим державам без відомости Франції. В тім згляді зажадав Нісар від кардинала відповіді на письмі. Кардинал заявив, що дасть єї в протягу години, як тільки одержить питання на письмі, на які має відповісти. Однак Нісар не дав питань, звиняючись що до того не має поручення від свого правительства і в тім згляді звернув ся по інформацію до Парижа. У відповідь прийшло відкликане Нісара з Риму і він оповістивши се в Ватикані, виїхав єще того самого дня вечером з Риму. В сей спосіб поставлено справу на самім вістрі дипломатичного напруження, але всеж таки се не означає єще зірвання дипломатичних відносин, хотай заходить ємнів, чи нунцій Льюренцеллі поверне до Парижа.

Але ся церковно-культуральна справа має ще і свою політичну сторону, як се влучно підносять «Новое Время»: Франція з давен давна традиційно була покровителькою католицизму і як такий папський престол повіряв їй протекторат над католицьким місіонарством в цілм світі. Се причинило ся немало до всесвітнього значіння і впливу французької держави. Тепер зриваючи з католицькою Церквою Франція зрікає ся сего престоїжу, який особливо на далекім Сході припадає Німеччині. Бистроумний політик Вільгельм II не заведбав підготувати в тії цілі терен так в самій Німеччині, як і в Ватикані. В протестантській Німеччині занехано давного культуркаміфу, бо навіть дозволено приступу прогнаним французьким монахам і навіть Гауїтам. В Ватикані так сам Вільгельм підчас свого побуту дав вираз свого глибокого поважання супротив голови католицької Церкви, як і через своїх дипломатів запевнив, що з охотою прийме на себе патронат над ширенєм християнської науки між поганями. Се занепокоїло чимало згаданий російський орган, і він упоминає Францію, чи не ліпше було би завернути з дороги тої безцільної, а шкідної для світових інтересів російського союзника, культурної війни против католицизму.

Япаньско-російська війна.

Дрібні вісті.

Поголоски про нервову недугу царя, які вже і так не видавали ся імовірними в виду его подорожжій з Петербурга до Києва, Полтави, Харкова, Москви і назад до Петербурга в протягу трохи не тижня, — заперечують тепер офіційально. Цар відбув подорож зовсім добре, а обнімала она простор, як пр. Париж, Берлін, Відень, Цюрих і знов Париж. — Кількаразові пожари в вартатах і складах Кронштату, добачені і погашені вчас, як і підложені бомби в арсеналах викликали підозріння, що се наймлені або перебрані япанські агенти чигають на зни-

щене могутної російської кріпости. Над Кроншта-
том оголошено воєнний стан, подвоєно остро-
жність. Тепер викривають заграничні дневники,
що ті замахі підложили саміж урядники, які
супротив запотребованя на поли битви різних
військових матеріалів, хотіли знищенням магази-
нів затерти сліди своїх дефравдацій. — Скінче-
ний що тільки в доках панцирник «Орел» почав
нагло тонути по слущенню его на води. Тільки
завдяки сему, що вода була не глибока, не пі-
шов на спід. Зразу думано, що се стало ся в
наслідок недбалості будови, але відтак пересвід-
чено ся, що якась злочинна рука повідкривува-
ла шруби з долішних плит корабельного кадов-
ба. Тут вже чей не можна припускати звязи з
дефравдацією... деж шукати винувника і причин,
які ним руководили? — Адмірал Скридлов при-
був вже до Владивостока. Бути може, що его
присутність побудить ескадру до якогось діла,
хоть воно небезпечно, бо на неї чатує, як ка-
жуть, японська флота в околиці Гензана. Мимо
того розійшла ся в Петербурзі чутка, що вла-
дивостоцькі кружівники перехопили ті кораблі,
що Японці були закупили у чилійської республі-
ки і причаляли їх до владивостоцької пристани.
Париский Temps доносить з Петербурга, що
балтійська флота вирушила на далекий Схід в
двох відділних дивізіях. Точку злуки обох ди-
візій держать в строгій тайні. Перша дивізія
буде складати ся з панцирників: «Орел», «Князь»,
«Суворов», «Бородино» і «Александр III», трех
кружівників і кількадесяти контрторпедовців.
Друга дивізія складати ся ме з панцирників:
«Ослабля», «Сисой великий», «Наварин», «Нико-
лай I», чотирох кружівників і кільканайцять
контрторпедовців. Обі дивізії будуть розпо-
ряджувати також підводними лодками, а кожду
дивізію буде супроводити 15 великих кораблів
наладованих углем. — На поли битви тепер ціл-
ковитий застій, бо вже почала ся там доцева
пора і для Японців став марш дуже утрудненим.
Впрочім они не чуючи за собою чисельної пе-
реваги не можуть зважитись наступати на ро-
сійські позиції, тимбільше, що як доносять, ви-
бухнула між японським військом в Фенванчені
холера, яка забрав по 100 жертв денно, по д-
же короткім бо 1—3 деннім перебігу недуги.

Новинки.

— Календар. В четвер: руско-кат. Гайкерії
муч.; рим-кат. Филипа Нері. — В п'ятницю:
руско-кат. Ізидора, Максима; рим-кат. Івана I.
папи.

— Вечерок львівського «Сокола». В суботу дня
4. червня с. р. в великій сали Фільгармонії
устроєє львівський «Сокол» вокально-музикаль-
ний концерт з гімнастичним пописом. Вечерко-
вий комітет подбав о добірну і різноманітну
програму, між якої точками найде публіка-
ка займаючий попис малехівського пожарно-
го «Сокола» з саважкою і драбинами. Велими
симпатично представить ся виступ пань Соколок
із Станиславова при вільних вправах з була-
вами. Члени львівського «Сокола» виступлять
вправами на поручках. При вправах буде ви-
грати оркестра 15. п. п. і виконає новий вальс на
мотивах народних пісень одного з наших тала-
новитих композиторів. Вокально-музикальна
часть буде також воєсім нова і для кожного
займаюча, тому комітет надіє ся численної уча-
сти нашої публіки як зі Львова так із провінції.
Програму оголосить ся в слідуємій тижня. Бі-
леті можна буде набувати від дня 27. с. м. в
льозали «Сокола» (ул. Підвале 7) від 6½ до 8.
год. вечером. — Комітет.

— Загальні збори тов-а «Народна Лічниця» у
Львові відбудуть ся завтра в четвер 26. мая
о 7. год. вечером в музею ч. 8. руско-кат. ду-
ховної семінарії у Львові ул. Коперника ч. 36.
Просить ся о численну участь. Крил. о. Іван Ча-
пельський, заст. голови. о. Іван Рудович, секретар.

— Руский народний театр скінчив свої го-
стинні виступи в Сяноці в понеділок дня 23.
с. м. і виїхав на одномісячний побут до Яро-
слава.

— «Голос вопіючого во пустини». В лат. Зеле-
ні сьвята відбуд ся в Кракові від делегатів Тов.
Szkoły ludowej з цілого краю. Робота сего това-
риства у східній Галичині кождому з нас звана.
Наслідки єї бачуть також розумніші Поляки і
остерегають вищих, але їх слова се горох кини-
ний об стіну. Референт меншости звітової комі-
сії п. Вільгельм Фельдман — як доносить кра-
ківські газети — звернув на візд увагу, що то-
варство повинно скерувати свою працю на
західну Галичину більше, чим на східну, бо про-

являє ся небезпечність, що просьвіта перемінить
ся в політику, а книжка в п'ястук. П. Фельдман
навів як примір одно «Коло Т. Ш. Л.» з східної
Галичини, яке нетактовно виступило проти Ру-
синав. З поглядом п. Фельдмана згодили ся та-
кож п. Домбський, делегат «Коло ім. Косцюшка»
у Львові і пос. Стапінський. Послідний в горя-
чих словах — як пише Nowa Reforma — звер-
тав увагу на шкідливість внесеня національної
вражди до праці товариства та доказував, що
робота деяких «Кіл» на сході не може бути ко-
рисною для польської справи, коли члени тих
товариств є платними агітаторами центрального
комітету. Однак мимо сих острого візд прийняв
внесенє більшости звітової комісії. Як оно зву-
чить, можна догадати ся. Отже деструктивна,
роздвнуюча робота в східній Галичині буде по-
ступати далі, а може навіть скоршим кро-
ком. Ще один момент парад візду годить ся
згадати. «Коло» з Коросна поставило внесенє,
аби заохочувати учителів з західної Галичини
до еміграції у східну Галичину, але сего внесеня
з тактичних причин за порадою внескової комі-
сії не ухвалено.

— Перенесення. Намісник переніс повітових лі-
карів: д-ра Мен. Крамаржинського з Домбрової
до Перемишля і д-ра Тад. Милевського з Горі-
денки до Коломиї, а санітарних асистентів: д-ра
Войт. Куржинця з Жеска до Домбрової, д-ра
Петра Яроцького з Вадовиць до Турки, д-ра Люд.
Собешаньського з Городка до Городенки і д-ра
Генр. Палестра з Городенки до Бережан — Львів-
ський вищий суд кравей переніс канцелярийно-
го офіціяла у Львові Апол. Анджейовського до
Скольного, а судового канцеляриста в Сколім Пор-
фирія Витвицького до Львова.

— Пиянство у Львові. З того, що бачить ся
по реставраціях у Львові, можна бу думати, що
у Львові повно валогових пияків. Тимчасом уря-
дова статистика з 1903 р. виказує всего 87 на-
логових пияків у Львові, з того 54 мушин а 33
женин. До заводових пияків не вчисляє ся
тих, що день по дни запиті без памяти верта-
ють домів фякрами, а лише таких, що задля
браку грошей на фякри мусять вертати з шин-
ків пішки і попадають в руки поліції, раз, дру-
гий і десятій, поки не стануть урядово ствер-
дженими налоговыми пияками. З тих 87 пияків
і пиячок було 38 супружого стану, 33 вільного
стану, а 16 вдівців. Після занятя було: 31 воло-
цюгів, 28 денних зарібників, 25 ремісників і 3
властители реальности. Що-до віку було між ни-
ми 30 пияків 20 до 40-літніх, 53 пияків 40 до
60-літніх і 4 поверх 60-літніх. Процентова до
населеня Львова був на кождих 2.000 душ лише
1 пияк. Примірне місто!

— Перевіз золота. Гамбургский пароход «Цісар
Вільгельм II» причалив вчера до Шербурга і
привіз з Америки 42 мільони франків в золоті.
Золото містило ся в стоїлькадесяти бочівках.
Є се частина квоти за продаж панамського кана-
лу. З Шербурга вислано золото до Парижа на
окремім поїзді, стереженім поліцією.

— Дрібні вісти. З Сокала доносять, що в селі
Поздимири зникнув пожар 12 загород селянських
з всіми припасами збіжжя і напш. Шкода виво-
сить 18.000 К і була обезпечена. — З днем 1.
червня с. р. заводить дирекція почт і телегра-
фів при почтовім уряді в Глинянах службу сіль-
ського листоноса для місцевостей З. мосте, Же-
нів і Полтва. З тої причини буде вилучена міс-
цевість Полтва з округа доручень почтового
уряду в Задвірю, а приділена до почтового уря-
ду в Глинянах. — Із Штокгольма доносять, що
відвічального редактора Veckaus Nyhetz засудже-
но на 3 місяці в'язниці за обиду царя Миколи і
російських урядників. — Скликаній до Берліна
візд анархістів поліція силоміць розігнала. — При
вчораних виборах до повітової ради в Товмачі з
з сільських громад перейшла ліста т. зв. повітова. —
З Риму доносять, що небавом пічне ся там про-
цес беатифікації папи Пія IX. — Лат. єпископ
Пельчар в Перемишлі тяжко занедужав. — В
Устериках арештовано двох Гуцулів, Мальча і
Питуляка і відставлено їх до Коломиї. — Верш-
хорка, убийника Оранжевої і Шнінерівної, засуд-
женого на кару смерті, помилував цїсар і змі-
нив єму кару на доживненну в'язницю.

— З перемискої єпархії. Відпустку для пор-
тованя здоровля одержали оо: Іларій Подоль-
ський, Іван Яворський, Іван Петрик, Йосиф Ретне-
рович на 6 тижнів, Алексей Івасівка на 4 тижні,
Лев Шавинський на 2 місяці, Іван Литвинський
на 2 місяці, Теодор Сапун на 4 тижні, Давид
Лепкий, Іван Мельник, Александр Струсевич на
8 тижнів. — Завідательство парохій в Ляпках
гостинних одержав Йосиф Тихович. — Місто-
деканом балигородским іменованій Павло Сту-
кач. — Увільненє від іспиту конкурсового одер-
жали: Дмитро Ухнят парох в Майдані, Володи-
мир Полянський парох в Терепчі, Алексей Ле-
бедович парох в Монастири: Лев Бірецький пре-
свитер єпархії перемискої одержав відпустку із
зв'язи канонічної тут. єпархії на єпархію стани-
славівську. — Правительство продовжило дота-
цію з фонда рел. на дальший один рік для со-
трудників в Никловичах, Ваневі, Виличі дільнім,
Гусакові і Хідновичах.

— 3 станиславівської єпархії. Кандидати на па-
рохію Існас мають предложити консисторії пись-
менну заяву, що годять ся на виключенє з тої
парохії дочерного села Кропивниця з парохіаль-
ними землями. — На конкурє з речинцем до 1.
липпя розписані парохії: 1) Увисла коло Гусяти-
на, 2) Тумир, устєц'ого дек., 3) Тулуки коло
Коломиї, 4) Олеша коло Товмача 5) Завале ко-
ло Снятина, 6) Ліски, дек. жуковського і 7) Бучач.
— Канон. інституцію одержали: Евг. Крушин-
ський на Гаврилівку, Мих. Бабяк на Яворів коло
Косова, Іван Коцюба на Тисменицю, І. Лущ-
пінський на Бобулинці, Іпол. Бабяк на Ворону і
Яр. Лудик на Бурдяківці. — О. Порф. Ступниц-
кий з Товмача іменованій дійсним товмачким
деканом, а о. Ілія Мардарович з Камянок вел.
містодеканом жуковским. — Введені яко завіда-
телі парохій: Мих. Дроздовский в Завалю, Мих.
Дейницький в Тумирі, Ант. Аксентий в Вашків-
цях, Волод. Малащук в Жежаві, Апол. Сімович
в Кідмані, Волод. Косевич в Опришівцях, Тар.
Турчманович в Радчі і Іван Ісаїв в Вороні. —
Яко сотрудники введені: Петро Саврій (експон.)
в Худиківцях, Ник. Боклащук Ч. С. В. В. (при-
ватний) в Заліщиках, Іван Донігевич (прив.) в
Соколівці коло Косова, Мих. Ганкевич (експон.)
в Луці і Яр. Марчак (експон.) в Медусі. — Від
конкурсового іспиту увільнені: Ник. Котлярчук
з Кутиск на три роки, Вас. Мидловський з Росо-
хача на 6 літ, Льонг. Балицький і Ом. Весолов-
ський на три роки. — О. Ник. Боклащуків по-
ручено викладати релігію в нар. школах в Залі-
щиках.

Просить ся о і сотик
на будову
Дому «СОКОЛА» у Львові.

Посмертні оповістки.

— О. Александр Коцюба, завідатель Смільни-
ка, затварницького деканата, упокоїв ся дня 6.
с. м. в 34. році житя і 10. році сьвященства.
В. е. п.!

— Олекса Мартинюк, ученик V кл. брідської
гімназії, помер 14. с. м. по довгий недугі в до-
мі своїх родичів-селян в Кутах коло Олеська.
В. е. п.!

— Мария Гелета, жена маляря, померла у
Львові дня 16. с. м. в 25. році житя. Покійна
брала діяльну участь в товаристві «Зоря».
В. і. п.!

Телеграми

з дня 25. мая.

Відень. Члени делегації з німецько-народ-
ного сторонництва порішили голосувати проти
військового кредиту.

Білгород. Дневник «Слободна Реч» потвер-
джує чутку, що скупщина небавом має зібрати
ся на надзвичайну сесию в справі коронації
короля.

Петербург. Корейский посол при російськім
дворі виїхав несподівано з Петербурга. Секретар
посольства заявив, що посол виїхав лише на
кілька днів до Берліна.

Іркутск. Лід на сибірських полудневих ріках
рушив. Озеро Байкал вільне від льду.

Конкурс.

Комітет Бурси Руского Товариства педаго-
гічного у Львові (Вірменська ч. 2.) розписує от-
сим конкурс на прийняте питомців до Бурси то-
варства на рік шкільний 1904/5. Приймати ся
будуть ученики гімназійальні, сини членів Ру-
ского Товариства педагогічного.

Услівя прийняті є:

1) Батько (опікун) петента мусять бути чле-
ном Руского Товариства педагогічного. — 2)
Кождий питомець мусять бути зовсім здоровий,
що потвердять оглядини лікарські з початком
року шкільного. — 3) Комітет бурси прийме ли-
ше добрих і пильних учеників, котрі дають
повну запоруку, що скінчать гімназію. — 4)
Батько (опікун) петента буде точно платити умо-
влену оплату за сина (найменше 15 К місячно).
— 5) Кождий питомець зложить при вступі одно-
разовий даток на інвентар в сумі 2 К. — До по-
дання о праняте долучити отже треба: 1) Сьв
і доцтво шкільне петента з послідного півроку
2) Декларацию, в котрій батько (опікун) учени-
ка зобов'язує ся виразно умовлену суму за помі-

щене сина в бурі кожного місяця точно і з горі платити. 3) Свідчення убожества.

Кождий прийнятий питомець має привезти з собою: 6 пар біля, 4 простирала, 2 пішєвки, 12 хустинок, 6 пар шкарпіток і 4 ручники, подушку і коцик або ковдру до накривання, поряд не одіне, плац і дві пари обуви. Кожда штука біля має бути виразно позначена. — При вступі мусить кождий питомець виказати ся перед зарядом, що все потрібне має, а если би не було все в порядку, може наразити ся на неприняте в послідній хвили. Веі питомці є обовязані користати з науки сьпіву, а старші також з науки язика французького і стенографії. Питомцям не буде вільно мати поза бурсою ніякого занятя. Поданя адресовані до: Комітету Бурси Руского Товариства педагогічного у Львові, ул. Вірменська ч. 2, треба подати найдалше до 1. липня 1904. — Веі бувші питомці мають також внєсти поданя.

У Львові, дня 25. мая 1904.

Комітет Бурси Руского Товариства педагогічного.

Родимці!

Бодрім ся! Сям кличом, що і філософ римський відзивав ся до своєї сусьпільности: «in corpore sano, mens sana» — відзиваємо ся і ми Соколи столиці галицької Руси до Вас, любі Родимці. Той клич то наша будучність — а метою єї є не лиш розвій сил духовних, але і фізичних.

Пам'ятаймо, що і найбільший розвій духовий упадає з занедбанєм сил фізичних.

Ми скитаємо ся під тивом — ми не в силі навіть прийняти у себе гідно наших чужих другів, бо не маємо власної хати.

Ми відчули сей біль, се прикре упослідженє і ми — ми зірвались до лету.

Родимці! не зливайте наших крил водою, додайте нам сили, додайте відваги до лету.

Ми не жадаємо великих жертв від Вас, не жадаємо посьвятити — жадаємо лише дрібної прислуги, якої ворогови не відмовляє ся.

Ми видали облігації по 10 К, зворотні найдалше до десяти літ.

Се підвалина наша, за котру мусить стати наша власна хата. Родимці! розкупіть ті облігації, позичте нам тих десять корон, котрі в протягу десяти літ зобовязуємо ся звернути — а здвигнемо величний храм слави для Вас, для нас — для нашої бідної Руси-України.

Ми пересвідчені, що не найде ся ніодин свідомий Русин-Українець, котрий не уважав би за свій народний обовязок поперти наші змаганя і закупном тих облігацій-позичок причинити ся до здвигнення гідної столичного міста «Сокольні» — в якій кріпитись буде в здоровім тілі сильний дух.

Не ударяємо в штучну струну патріотизму, бо думаємо, що так само кождий свідомий думає.

Ми в тій гадці видали ті облігації.

Зголошувати ся по облігації письменно або лично можна все у д. Ів. Бачинського, касиєра «Дністра» — або в «Соколів», Львів, ул. Підвале ч. 7.

Комісія для будови дому «Сокола» у Львові.

Надіслане.

ФІЗИКАЛЬНО-ДІЄТЕТИЧНА ЛІЧНИЦЯ

Д-ра А. Тарнавського
в Косові, ст. зел. Заболотів (за Коломиєю)
отворена від 1. мая до кінця жовтня.
96 (9-15)

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ
ординувє

при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Александр Стефан — В. Щурат. УЧЕБНИК французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних жіньских шкіл.

Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с.
(на поchtову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Рускім Інституті для дівчат в Перемислі.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перешованя папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібнє як в інституційних заграпичних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі папирний сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно перешовувати може своє майно або важкі документи.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійши зарядженя. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

Їдьте лишень на Гамбург!

пишуть своїм крєвним і знакомим тім, котрі вже раз дорогу тую перебули.

Кораблі нашого товариства осягнули під зглядом скористи і безпечєнства сьвітovu славу. Подорож від границі прускої до Гамбурга трєває лиш 20 годян, і коштує 9 злр. 80 кр., если подорож тую підняло ся після наших вказівок. До Канади всилаємо наших пасажєрів особними пароходами, котрі їдуть просто до Канади, і не трєса нігде пересідати! Подорож до Канади і Америки є на Гамбург найкоротша і найдешєвша.

Жадайте наших проспектів і цінників їзди, котрі пересилаємо безплатно.

Руска корєспонденция! Рускі урядники!

Фальк & Со.

Hamburg, Americahaus

Raboisen u. Ferdinandstrasse

87 (19 ?)

Читайте!

Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лишє 2 корони!

Товариство «Просьвіти» бажаючи, щоб в кождій руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешєвший збірник сих творів п. з. «ПОЕЗІЇ Т. ШЕВЧЕНКА». Книжка, оправлена в полотно з золоченими вписками, може бути найгарнійшою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських клєсєнків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опушту. Всилає ся тілько за надісланєм 2 кор. 30 сот. на адресу: КАНЦЕЛЯРИЯ «ПРОСЬВІТИ» у ЛЬВОВІ (Ринок ч. 10.).

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБІЖЕ І ПАШУ

против огневих шкід

в одинокім рускім Товаристві асекураційнім

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаємности членів, то значить, звертає членам щорічну чисту надвижку. Звороти виносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор. т. є 8%.

ШКОДИ ліквідує ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.669 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА з кінцем 1903 р. виносять 1.013.691 кор. і уміщені в цінних паперах.

ПОЛІСИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк крєвний і каси ощадности.

АГЕНЦІЇ ДНІСТРА находять ся у всіх містах, містечках і многих селах і легко кождому обезпечити ся через агєнта; ДНІСТЕР уділяє агєнції господарям, де єще на більший округ нема агєнції. Агєнти заробили вже 537.815 кор. провізії.

НА ЖИТЄ треба обезпечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві краківєкєм; власну провізію від таких обезпечєнь дає ДНІСТЕР на рускі добродійні цілі; тому на жите обезпечайте ся тілько через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“

у Львові, ринок 10, в домі «Просьвіти».

Лінія Кунарда. З Триєсту до Америки

відходять найліпші і найбезпечнійші пароходи

28. мая 1904 «Ультонія».

13. червня 1904 «Панонія».

Уповажненє через ц. к. Правительство

Заступство Кунарда для Галичини
Львів, ул. Браєрівська 6.

93 (4—5)

Видає і відновідає за редакцію Лев Лопатинський.

З друкарні В. А. Шийковського.